

Bruxelles, den 20.1.2021
COM(2021) 21 final

2021/0009 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

om ændring af direktiv 2014/41/EU for så vidt angår tilpasning til EU-reglerne om beskyttelse af personoplysninger

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

• Forslagets begrundelse og mål

Direktiv (EU) 2016/680¹ (direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet) trådte i kraft den 6. maj 2016, og medlemsstaterne havde indtil den 6. maj 2018 til at gennemføre det i national lovgivning. Det ophævede og erstattede Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA², men er et meget mere omfattende og generelt databeskyttelsesinstrument. Et vigtigt element er, at direktivet finder anvendelse på kompetente myndigheders både indenlandske og grænseoverskridende behandling af personoplysninger med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger og fuldbårde strafferetlige sanktioner, herunder beskytte mod og forebygge trusler mod den offentlige sikkerhed (artikel 1, stk. 1).

Ifølge artikel 62, stk. 6, i direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet skal Kommissionen inden den 6. maj 2019 gennemgå andre EU-retsakter, der regulerer de kompetente myndigheders behandling af personoplysninger til retshåndhævelsesformål, for at vurdere behovet for at tilpasse dem til direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet, og, hvis det er hensigtsmæssigt, fremsætte forslag til ændring af dem for at sikre konsekvens i beskyttelsen af personoplysninger inden for anvendelsesområdet for direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet.

Kommissionen redegjorde for resultaterne af sin gennemgang i en meddelelse om *Det videre forløb med tilpasning af den tidligere tredje søjle i EU-retten til databeskyttelsesreglerne* (24. juni 2020)³, som angiver ti retsakter, der bør tilpasses direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet og en tidsplan for dette. Listen omfatter Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/41/EU om den europæiske efterforskningskendelse i straffesager⁴. Kommissionen meddelte, at den ville fremsætte målrettede ændringer af det pågældende direktiv i sidste kvartal af 2020; det er formålet med dette forslag.

Dette initiativ er ikke en del af programmet for målrettet og effektiv regulering (REFIT).

• Sammenhæng med de gældende regler på samme område

Forslaget sigter mod at tilpasse databeskyttelsesreglerne i direktiv 2014/41/EU efter de principper og regler, der er fastlagt i direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet, for at skabe en stærk og sammenhængende ramme for databeskyttelse i Unionen.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/680 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med kompetente myndigheders behandling af personoplysninger med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbårde strafferetlige sanktioner og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA (EUT L 119 af 4.5.2016, s. 89).

² Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA af 27. november 2008 om beskyttelse af personoplysninger behandlet inden for rammerne af politisamarbejde og retligt samarbejde i straffesager (EUT L 350 af 30.12.2008, s. 60).

³ COM(2020) 262 final.

⁴ EUT L 130 af 1.5.2014, s. 1.

- **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

Ikke relevant

2. **RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET**

- **Retsgrundlag**

Forslaget er baseret på artikel 16, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF).

Den oprindelige retsakt var baseret på tidligere artikel 34, stk. 2, litra b), i den tidligere traktat om Den Europæiske Union, som snarere svarer til artikel 82, stk. 1, i TEUF. Både formålet med og indholdet af den foreslåede ændring er dog klart begrænset til beskyttelse af personoplysninger.

I den henseende er artikel 16, stk. 2, i TEUF det mest hensigtsmæssige retsgrundlag. Det giver mulighed for at vedtage regler om beskyttelse af enkeltpersoner med hensyn til medlemsstaternes behandling af personoplysninger, når de udfører aktiviteter i henhold til EU-lovgivningen, og regler om fri udveksling af personoplysninger.

I henhold til artikel 2a i protokol nr. 22 er Danmark ikke bundet af regler fastlagt på grundlag af artikel 16 i TEUF, der vedrører behandling af personoplysninger i forbindelse med udførsel af aktiviteter, der falder inden for anvendelsesområdet for kapitel 4 og 5 i afsnit IV i tredje del af TEUF. Det samme gælder for Irland i henhold til artikel 6a i protokol nr. 21.

- **Nærhedsprincippet (for ikke-eksklusiv kompetence)**

Kun Unionen kan vedtage en retsakt om ændring af direktiv 2014/41/EU.

- **Proportionalitetsprincippet**

Dette forslag er begrænset til, hvad der er nødvendigt for at tilpasse direktiv 2014/41/EU til EU-lovgivningen om beskyttelse af personoplysninger (navnlig direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet) uden på nogen måde at ændre direktivets anvendelsesområde. Dette direktiv går ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå de mål, der forfølges, jf. artikel 5, stk. 4, i traktaten om Den Europæiske Union.

- **Valg af retsakt**

For at ændre afgørelse 2014/41/EU er den mest hensigtsmæssige retsakt et direktiv.

3. **RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRING AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSER**

- **Efterfølgende evalueringer/kvalitetskontrol af gældende lovgivning**

Dette forslag følger resultaterne af Kommissionens revision i henhold til artikel 62, stk. 6, i direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet, som blev fremlagt i meddelelsen *Det videre forløb med tilpasning af den tidligere tredje søjle i EU-retten til databeskyttelsesreglerne*. I denne meddelelse anføres punkter, hvor tilpasning er nødvendig. Navnlig udpeges behovet for at præcisere, at enhver behandling af personoplysninger i

henhold til direktiv 2014/41/EU er underlagt enten direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet eller forordning (EU) 2016/679⁵ (den generelle forordning om databeskyttelse — GDPR), afhængigt af om det finder sted i forbindelse med strafferetlige eller ikkestrafferetlige sager. Tilpasningen bør tydeliggøre, at oplysninger, der er opnået i henhold til direktiv 2014/41/EU, kun kan behandles til andre formål end dem, hvortil de indsamles, udelukkende på de betingelser, der er fastlagt i direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet (artikel 4, stk. 2, eller artikel 9, stk. 1) eller GDPR (artikel 6).

Ved at foreslå at artikel 20 i direktiv 2014/41/EU udgår, er dette forslag begrænset til, hvad der er nødvendigt for at løse ovenstående punkter.

- **Høring af interesserede parter**

Ikke relevant

- **Indhentning og brug af ekspertise**

I sin gennemgang tog Kommissionen højde for en undersøgelse, der blev gennemført som en del af pilotprojektet "gennemgang af grundlæggende rettigheder i Unionens dataindsamlingsinstrumenter og -programmer"⁶. Undersøgelsen kortlagde EU-retsakter omfattet af artikel 62, stk. 6, i direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet og udpegede bestemmelser, der potentielt kræver tilpasning til databeskyttelsesaspekter.

- **Konsekvensanalyse**

Virkningen af dette forslag er begrænset til kompetente myndigheders behandling af personoplysninger i de specifikke tilfælde, der er reguleret af direktiv 2014/41/EU. Virkningen af de nye forpligtelser som følge af direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet blev vurderet i forbindelse med det forberedende arbejde for direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet. Dette gør en specifik konsekvensanalyse for dette forslag unødvendig.

- **Måltrettet regulering og forenkling**

Ikke relevant

- **Grundlæggende rettigheder**

Retten til beskyttelse af personoplysninger er fastlagt i artikel 8 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og artikel 16 i TEUF. Som understreget af Den Europæiske Unions Domstol⁷ er retten til beskyttelse af personoplysninger ikke absolut, men

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse) (EUT L 119 af 4.5.2016, s. 1).

⁶ Pilotprojektet blev anmodet af Europa-Parlamentet, forvaltet af Kommissionen og udført af en kontrahent (gruppe af uafhængige eksperter). Kommissionen udvalgte kontrahenten på baggrund af kriterier, der blev fastlagt af Parlamentet. Projektresultaterne afspejler kun kontrahentens synspunkter og udtalelser, og Kommissionen kan ikke holdes ansvarlig for, hvordan oplysningerne heri anvendes. Resultaterne offentliggøres på <http://www.fondazionebrodolini.it/en/projects/pilot-project-fundamental-rights-review-eu-data-collectioninstruments-and-programmes>.

⁷ Domstolens dom af 9. november 2010, Volker und Markus Schecke og Eifert, forenede sager C-92/09 og C-93/09 (ECLI:EU:C:2009:284, punkt 48).

skal tages i betragtning i forhold til dens funktion i samfundet⁸. Databeskyttelse er også tæt knyttet til respekt for privatliv og familieliv, som beskyttet af chartrets artikel 7.

Dette forslag sikrer, at enhver behandling af personoplysninger i henhold til direktiv 2014/41/EU er underlagt de "horizontale" principper og regler i EU's databeskyttelseslovgivning, hvilket medfører yderligere gennemførelse af chartrets artikel 8. Denne lovgivning har til formål at sikre et højt niveau af beskyttelse af personoplysninger og vil med en præcisering af, at principperne og reglerne i direktiv 2016/680 finder anvendelse på databehandling i henhold til direktivet, få en positiv indvirkning på de grundlæggende rettigheder til privatlivets fred og databeskyttelse.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Ikke relevant

5. ANDRE FORHOLD

- **Planer for gennemførelsen og foranstaltninger til overvågning, evaluering og rapportering**

Ikke relevant

- **Forklarende dokumenter (for direktiver)**

Dette forslag kræver ikke forklarende dokumenter om gennemførelse, da det omfatter, at en artikel i direktiv 2014/41/EU skal udgå.

- **Nærmere redegørelse for de enkelte bestemmelser i forslaget**

Ved artikel 1 udgår artikel 20 i direktiv 2014/41/EU. Dermed er dette forslag begrænset til, hvad der er nødvendigt for at løse ovenstående punkter. Ifølge artikel 20 skal enhver behandling af personoplysninger i henhold til direktivet overholde Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA og principperne i Europarådets konvention til beskyttelse af enkeltpersoner med hensyn til automatisk behandling af personoplysninger (28. januar 1981) og dens tillægsprotokol.

Direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet ophævede rammeafgørelsen med virkning fra 6. maj 2018. I henhold til artikel 59 i direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet skal henvisninger til rammeafgørelsen opfattes som henvisninger til direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet.

I henhold til artikel 2, stk. 1, finder direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet anvendelse på behandlingen af personoplysninger af kompetente myndigheder til de formål, der er beskrevet i artikel 1, stk. 1, med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner, herunder at beskytte mod og forhindre trusler mod den offentlige sikkerhed. Direktiv 2014/41/EU finder dog også anvendelse på visse typer ikkestrafferetlige sager — disse reguleres af GDPR.

⁸ I overensstemmelse med chartrets artikel 52, stk. 1, kan udøvelsen af retten til databeskyttelse være underlagt begrænsninger, der er fastsat ved lov, respekterer disse rettigheders og friheders væsentligste indhold og (under iagttagelse af proportionalitetsprincippet) er nødvendige og faktisk opfylder mål af almen interesse, som er anerkendt af Unionen, eller behovet for at beskytte andres rettigheder og friheder.

Det faktum, at artikel 20 i direktiv 2014/41/EU henviser til rammeafgårelsen, kunne skabe forvirring om, hvorvidt direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet også gælder for behandling af personoplysninger vedrørende europæiske efterforskningskendelser i forbindelse med ikkestrafferetlige sager (hvilket *ikke* ligger inden for anvendelsesområdet for direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet). Artikel 20 udgår, hvilket er tilstrækkelig til at afhjælpe denne situation. Direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet gælder fortsat for behandling af personoplysninger i henhold til direktiv 2014/41/EU inden for dets anvendelsesområde.

Fordi direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet og GDPR (hver inden for sit anvendelsesområde) finder anvendelse på behandling af personoplysninger i henhold til direktiv 2014/41/EU, vil behandling af sådanne data til andre formål end det, hvortil de indsamles, blive udført i overensstemmelse med direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet (artikel 4, stk. 2, og artikel 9, stk. 1) eller GDPR (artikel 6, stk. 4). Der er ikke behov for nogen ny bestemmelse herom.

Ifølge artikel 20 i direktiv 2014/41/EU skal adgang til personoplysninger også begrænses, med forbehold af den registreredes rettigheder, og udelukkende autoriserede personer skal have adgang til sådanne data. Med direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet og GDPR indføres en omfattende ramme for registreredes rettigheder og den dataansvarliges forpligtelser, herunder med hensyn til databeskyttelse gennem design og gennem standardindstillinger, og behandlingssikkerhed. Artikel 20, andet afsnit, er derfor overflødig.

Da direktiv 2014/41/EU ikke indeholder specifikke databeskyttelsesregler, er der ikke behov for yderligere ændringer vedrørende databeskyttelse.

I artikel 2 fastsættes fristen for gennemførelse af det foreslåede nye direktiv.

I artikel 3 fastsættes dette direktivs ikrafttrædelsesdato.

I artikel 4 angives, at dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV**om ændring af direktiv 2014/41/EU for så vidt angår tilpasning til EU-reglerne om beskyttelse af personoplysninger**

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 16, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

efter den almindelige lovgivningsprocedure, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I henhold til artikel 62, stk. 6, i direktiv (EU) 2016/680¹ skal Kommissionen gennemgå andre EU-retsakter, som regulerer de kompetente myndigheders behandling af personoplysninger med henblik på artikel 1, stk. 1, i nævnte direktiv for at vurdere behovet for at tilpasse disse retsakter til direktivet og, hvis det er hensigtsmæssigt, at fremsætte de forslag til ændring af disse retsakter, der måtte være nødvendige for at sikre en konsekvent tilgang til beskyttelse af personoplysninger inden for nævnte direktivs anvendelsesområde. Denne gennemgang har ført til, at direktiv 2014/41/EU² er udpeget som en af de retsakter, der skal ændres.
- (2) Af hensyn til sammenhæng og effektiv beskyttelse af personoplysninger bør behandling af personoplysninger i henhold til direktiv 2014/41/EU overholde reglerne i direktiv (EU) 2016/680, hvor det er relevant. Forordning (EU) 2016/679³ bør finde anvendelse på behandling af personoplysninger i forbindelse med procedurer som omhandlet i artikel 4, litra b), c) og d), i direktiv 2014/41/EU, hvor en sådan behandling ikke er omfattet af direktiv (EU) 2016/680.
- (3) I medfør af artikel 1, 2 og artikel 4a, stk. 1, i protokol nr. 21 om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling for så vidt angår området frihed, sikkerhed og retfærdighed, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, og med forbehold af artikel 4 i samme protokol, deltager Irland ikke i vedtagelsen af dette direktiv, som derfor ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Irland.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/680 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med kompetente myndigheders behandling af personoplysninger med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA (EUT L 119 af 4.5.2016, s. 89).

² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/41/EU af 3. april 2014 om den europæiske efterforskningskendelse i straffesager (EUT L 130 af 1.5.2014, s. 1).

³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse) (EUT L 119 af 4.5.2016, s. 1).

- (4) I medfør af artikel 1 og 2 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, deltager Danmark ikke i vedtagelsen af dette direktiv, som derfor ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark.
- (5) Direktiv 2014/41/EU bør derfor ændres i overensstemmelse hermed.
- (6) Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse blev hørt i overensstemmelse med artikel 42 i forordning (EU) 2018/1725⁴ og afgav en udtalelse om XX XXXX⁵ —

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

Artikel 1

Ændring af direktiv 2014/41/EU

Artikel 20 i direktiv 2014/41/EU udgår.

Artikel 2

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest [et år efter vedtagelsen]. De meddeler straks Kommissionen disse love og bestemmelser.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.
2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsforskrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 3

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 4

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne i overensstemmelse med traktaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

Til Europa-Parlamentet
Formand

Til Rådet
Formand

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1725 af 23. oktober 2018 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af forordning (EF) nr. 45/2001 og afgørelse nr. 1247/2002/EF (EUT L 295 af 21.11.2018, s. 39).

⁵